

Ratasmäen ja Rytökallion asemakaavojen hiilivarastojen korvaaminen

32/10.02.01/2025

KH 23.06.2025 § 221

Valmistelija

Kaupunginarkkitehti Sirkka Köykkä, p. 03 4141 5342,
sirkka.koykka@forssa.fi

Ratasmäen asemakaavaluonnoksesta jätetyssä lausunnossa ELY-keskus vaatii tarkastelemaan Ratasmäen ja Rytökallion kaavojen vaikutuksia kaupungin hiilivarastoihin. ELY-keskuksen lausunnon seurauksena tehtiin pyydetty selvitys 'Hiilivarastojen korvaaminen Ratasmäen ja Rytökallion kaavoituksen yhteydessä', jossa havaittiin, että kaavojen mahdollistaman rakentamisen myötä menetetään kokonaan ja pysyvästi noin 100 hehtaarin alueelta maaperän ja puuston hiilivarastot. Selvityksessä havaittiin myös, että Rytökallion kaavassa olevat suojaviheralueet ovat ikärakenteeltaan liian nuoria, jotta niitä voitaisiin esittää korvaaviksi hiilivarastoiksi. Selvitys on liitteenä.

Selvityksessä päädyttiin esittämään tehokasta korvaamisen periaatetta, jossa kaupungin omistamia hakkuukypsiä yli 70-vuotiaita metsiä suojellaan pysyvästi vastaava 100 hehtaarin kokoinen alue. Esitetty periaate perustuu siihen, että ilman lisätoimia ja toimintatapojen muutoksia kaupungin omistamat hakkuukypsät metsät tultaisiin avo- eli päätehakkaamaan lähivuosina. Jättämällä päätehakkuut tekemättä vältetään toiset 100 hehtaarin hiilivarastojen menetykset lyhyellä aikavälillä, jolloin Ratasmäen ja Rytökallion rakentamisen myötä menetetyt hiilivarastot voidaan katsoa korvatuiksi. Vanhat metsät myös säilyttävät hyvin hiilivarastonsa, joten hakkuukypsien metsien pysyvä suojelu korvaa menetettäviä hiilivarastoja myös pitkällä aikajänteellä.

Mainittua hiilivarastojen korvaamisen periaatetta voidaan hyödyntää myös tulevien kaavahankkeiden mahdollistamisessa. Esimerkiksi vireillä olevassa Järvenpään osayleiskaavassa, josta korvattavia hiilivarastoja kertyy 90 hehtaarin metsäalueen verran. Haasteeksi voi kuitenkin jo lähitulevaisuudessa muodostua kaupungin metsäomaisuuden riittävyys, sillä kaupungin 900 hehtaarin metsäomaisuudesta vain noin 200 hehtaaria on keski-ikältään yli 70-vuotiaita. Jotta myös tulevia korvaavia alueita pääsee kehittymään, esitetään selvityksessä muodostettavan suojeltavia alueita yhdistävistä metsäalueista luonnon monimuotoisuutta tukevia tulevaisuuden hiilivarastoina toimivia reservimetsiä.

Tulevaisuuden kaavahankkeiden mahdollistamiseksi tulee siis varmistaa, että kaupungin metsäomaisuudessa on riittävä määrä sekä vanhoja että vanhoiksi kehittyviä metsiä kaavojen rakentamisesta aiheutuvien hiilivarastojen menetyksien korvaamiseksi.

Kaupungilla ei ole vuotuista puunmyyntitavoitetta talousarviossa, joten päätöksellä ei ole sen suhteen taloudellista vaikutusta.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kesäniemi Jari

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää:

1. täydellisestä toimenpidekiellosta metsänhoidossa kaupungin omistamissa, liitteenä olevan kartan mukaisissa yli 70-vuotiaissa metsissä ja virkistysalueilla toistaiseksi, kunnes riittävät korvaavat alueet on valittu ja suojeltu Ratasmäen ja Rytökallion asemakaavojen sekä Järvenpään osayleiskaavan osalta. Valituista alueista laaditaan kartta, jossa osoitetaan selkeästi Ratasmäen ja Rytökallion asemakaavoille sekä Järvenpään osayleiskaavalle jyvitetävät korvaavat metsä- ja virkistysalueet. Samassa yhteydessä tulee päivittää olemassa oleva metsäsuunnitelma,
2. käynnistää kaupungin oman strategisen metsänkäyttösuunnitelman laatimisen mm. tulevien kaavahankkeiden varalta ja
3. pidättäytyä metsänhoidosta kaupungin omistamissa metsissä ja virkistysalueilla toistaiseksi, kunnes kaupungin oma strateginen metsänkäyttösuunnitelma on laadittu.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.